

SZEGEDI

Egyetem

A SZEGEDI FELSOROKTATÁSI INTÉZMÉNYEK LAPJA

u

- * Gyakorlótanítás
- * Főiskolai oldal
- * Orvosegyetemi oldal
- * Bundzsák Dezső a SZEOL-nál

X. évfolyam 12. szám 1972. okt. 23.

A „mély vízben”

Az idei tanév az V. éves joghallgatóknak augusztus 21-én kezdődött. Hathetes szakmai gyakorlatot vettek szerveztek. Ilyen gyakorlatot idén szerveztek először. Tapasztalatairól, eredményeiről kérdeztem meg a nyári gyakorlatok szervezőit, instruktorait, és az V. éves jogászokat.

— **Miért szervezték meg a nyári gyakorlatot?**

— A hathetes nyári szakmai gyakorlatot az ágazati képzésről szóló új tanterv írja elő — kezdte válaszát kérdésünkre dr. Tóth Lajos adjunktus, a gazdasági ágazat vezetője. A Kari Tanács a gyakorlat idejét a nyolcadik-kilencedik félév között határozta meg. A három ágazatnak megfelelően az igazságszolgáltatási, gazdasági, államigazgatási jogi gyakorlatot a hallgatók bíróságokon, ügyvédségeken, gazdasági döntőbizottságoknál, vállalatoknál és termelőszövetkezeteknél, valamint a tanácsok szakigazgatási szerveinél töltötték.

Mi a gyakorlat célja?

— A gyakorlattól nem vártuk, nem is várhattuk — hogy a hallgatók ezalatt az idő alatt a jogász gyakorlati munka részleteit fogják elsajátítani. Elsősorban azt jelöltük meg feladatként, hogy a hallgatók elméleti ismereteiket igyekezzenek elmélyíteni a jogalkalmazó munka során. Gyűjtsenek anyagot szakdolgozatukhoz, továbbá tájékozódjanak a leendő munkaviszonyokról.

— **Hozzájárulhat-e a gyakorlat a hallgatók későbbi elhelyezkedéséhez?**

— Természetesen; mivel a hat hét alkalmat nyújt arra, hogy az egyes szakterületeken a jogász munkaköröket behatóbban megismerhessék. Ez a főbbírányú gyakorlati tapasztalatszerzés segítséget nyújt a hallgatóknak a szakmai ágazatok közötti későbbi választáshoz.

— **Összegezték-e, és hogyan a gyakorlatok tapasztalatait?**

— Az eredményeket, tapasztalatokat a szakmai instruktorokkal együtt hamarosan összegezni fogjuk. A gyakorlaton alkalmazott módszer — mellyel azt próbáltuk biztosítani, hogy a hallgatók az instruktorokkal történt megbeszélés alapján a lehetőségekhez és képességeikhez mérten próbáljanak részt venni egy-egy szakterület munkájában — úgy tűnik, hogy a kezdeti nehézségek ellenére is eredményes volt. Az eredmények persze több tényező együttes függvényeként jók, vagy gyengébbek. Függenek például attól, hogy mennyire sikerült kiválasztani a megfelelő szakmai instruktorát, a gyakorlat helyét. S még attól is, hogy a gyakorlaton résztvevő hallgató mennyire igyekezett a lehetőségeket kihasználva komoly munkát végezni, illetve milyen elméleti felkészültséggel rendelkezett.

A hallgatók szerint

A hallgatókkal folytatott beszélgetésekből az derült ki, hogy többségük eredményesnek tartja, s úgy érzi, fel tudja használni a nyári gyakorlatokon szerzett tapasztalatokat. Többen őszintén elmondták véleményüket (bár furcsálltam azt, hogy akár pozitív, akár negatív volt ez, kérték, hogy név nélkül szerepeljenek). Az egyik, a nyári gyakorlatot egy járásbírószágon töltő kolléga mondta:

— Azon a bíróságon, ahol gyakorlaton voltam, s valószínűleg ahová a végzés után, lévén társadalmi ösztöndíjas, dolgozni kerülök, leendő kollégának tekintettek. Sok segítséget nyújtottak szakdolgozatom elkészítéséhez.

Pusztai István, a Csongrád megyei Gazdasági Döntőbizottság

ságon volt gyakorlaton. Tőle is azt kérdeztem:

— **Milyen tapasztalatokat szereztél a nyáron?**

— A Csongrád megyei Gazdasági Döntőbizottságon eltöltött időt nem éreztem hiábavalónak. Naponta két-három tárgyaláson vettünk részt. A tényanyagot előre áttanulmányozhattuk és így elkészülten figyelhattuk a vitát, és részt vehettünk a döntésekben. Igen sok segítséget kaptam a gyakorlatvezetőmtől.

A velem folytatott beszélgetés után felkerestem a Csongrád megyei Gazdasági Döntőbizottság elnökét, dr. Veszélyesky Lászlót, aki egyik vezetője volt a nyári gyakorlatoknak.

Segíteni, ahol csak lehet!

— A hallgatók érdeklődése, munkakedve, fegyelme szerintem kifogástalan volt. S ez nemcsak személyes tapasztalatom, hanem öt megye gazdasági döntőbizottsági vezetőinek a véleménye is, akikkel a hat hét alatt náluk tett látogatásaimkor konzultáltam. Az volt a tapasztalatom, hogy az igyekvő, tettekre leendő kollégák minden jogász készséggel segít.

Ez az utolsó mondat arra készítetted, hogy tovább beszéljünk a hallgatókkal. vajon ez mindenütt így volt-e? Többnyire így volt, de például a bíróságokon eltöltött hat hét alatt a hallgatók azt is tapasztalhatták, hogy a bírók függetlensége miatt a munkájukba való bekapcsolódás minden kívülről számára szinte teljesen kizárt. Éppen ezért a hallgatók ezen a munkaterületen nem tudtak olyan aktívan dolgozni, mint ahogyan szerettek volna. Persze ennek ellenére a bírói eljárásról hasznos tapasztalatokat szerezhettek — hasonlóan az ügyvédségeken gyakorló kollégáikhoz.

Viták kérdések

Több hallgató felvetette azt a kérdést, a beszélgetésekben, hogy a II. és III. évet elvégzett hallgatóknak is lehetővé kellene tenni legalább 2-2 hetes turnusokban a szakmai gyakorlatot. Ez az igény a diákok és a tanárok között élénk vitákat váltott ki. A II. illetve III. év után a hallgatók még nem rendelkeznek elegendő anyagi és eljárási jogi ismeretekkel, ezért nem tartják szükségesnek és jónak azt, hogy hosszabb szakmai gyakorlatra menjenek. Az előbbihez hasonlóan sok vitát váltott ki az a kérdés is, hogy lehet-e, s ha lehet, miért nem ügyvédi munkaközösségekhez menni gyakorlatra? Többen azzal érveltek, hogy az egyetemen nem az ügyvédi eljárást, hanem a bírói-ügyvédi eljárást oktadják — az ügyvédi munkaközösségek sajátos munkarendje van. S különben sem az ügyvédi pálya felé kívánatos orientálni a hallgatókat, hanem a jogász pálya olyan területei felé (például bíróságok, államigazgatási apparátus) ahol nagyobb szükség van rájuk.

A vitás kérdések az elsősorban megrendezett nyári gyakorlatok kezdeti nehézségei ellenére is összességében véve eredményesnek ítélték a gyakorlat. S éppen az az érdeme, hogy valóban gyakorlat volt! Az egyetem, s szükséges elméleti alapokat megadja, de a jogász egyik legfontosabb élettétele a gyakorlati munka. A mindennapos problémák, feladatok, jogesetek megoldása edzi igazán szakemberré a jogászt, s ehhez a szélesebb körű gyakorlati ismereteknek már az egyetemi évek alatt történő megszerzése vitathatatlanul nagy előnyt jelenthet az egyébként sem könnyű eljárási önálló lépések megtételéhez.

RAB FERENC

Ismerkedés Franciaországgal

A JATE KISZ UNESCO-köre október elején megtartotta a tanévi első összejövetelét a Bölcsészkaron. Az új tagokkal való megismerkedés után az idei programról esett szó. Mint világszervezetnek, az UNESCO-nak egyik legfontosabb alapelveje a nemzetközi megértésre való nevelés, valamint a népek közötti barátság ápolása, a különböző nemzetek kultúrájával való megismerkedés elősegítése.

A fentiek szellemében állítottuk első találkozásunk középpontjába azt a kulturális anyagot, amelyet az UNESCO hazája — Franciaország — bocsátott rendelkezésünkre, hogy emlékeiket és földrajzát bemutassa. A párizsi „kulturáda” értékes tartalma: százhusz színes diapozitív, Versailles-ról szóló színes mozgófilm, képeskönyvek, hanglezmelek, prospektusok és kiállítási anyagok. A kastélyt bemutató filmet már a múlt tanévben levetítettük, de még mindig van egy előadásra elegendő szemléltető anyag, s ezt — akárcsak eddig is — az érdeklődők előtt szeretnénk bemutatni.

Megtiszteltetésnek érezzük, hogy összejövetelünkön a Francia Tanszék lektora, Brachet tanárnő is részt vett. Örvedetes, hogy az eddig nagyobb részt bölcsész tagok mellé az idén több TTK-s is jelentkezett.

Az UNESCO-körbe továbbra is bárki beléphet. Az alábbiakban a 72/73-as tanév programtervezetét ismertetjük:

- Első félév:
1. A nemzetközi könyv- és Magyarországi eseményeinek ismertetése. Dr. Ágoston György illusztrált beszámolója az UNESCO pedagógiai intézeteiről.
 2. „Our only planet” — vetítéssel egybekötött megemlékezés a bioszféra védelméről.
- Második félév:
3. Magyarország UNESCO tagságának 25. évfordulója.
 4. „Itt élt és dolgozott Vlagyimir Iljics Lenin”. „L'itineraire de Jean-Jacques Rousseau”. Diavetítés Leninről és Rousseau-ról.
 5. Megemlékezés Kopernikuszról, a magyar könyvnyomtatás 500 évéről és Petőfi Sándorról.
 6. „Cavalcade of Citizenship” Bepillantás Ausztrália történelmébe és az emigráltak nemzetné válásának problémáiba, diapozitívek segítségével.
- Ezen kívül lehetőség szerint továbbra is együttműködünk az egyetemi angol szakkörrel és a szegedi asszociált gimnáziumokkal. Kiállításokat rendezünk és igyekezünk külföldi kapcsolatainkat bővíteni.

Kubai vendégek

A Csongrád megyei KISZ-bizottság vendégeként kubai ifjúsági delegáció járt október elején Szegeden. A háromnapos program során a kubai ifjúsági vezetők a felsőoktatási intézmények KISZ-szervezeteinek munkájával is megismerkedtek, jártak a József Attila Tudományegyetemen, a Szegedi Orvostudományi Egyetemen és a Tanárképző Főiskolán.

Fuvóstrió

Az alakuló egyetemi fúvós trió saját klarinéttal rendelkező tagok jelentkezését várja. Jelentkezés a JATE KISZ Bizottságán minden nap 9-től 16 óráig. (Dugonics tér 12.)

Az Ifjúsági törvény szellemében

Tapasztalatból tudom; a hallgatók túlnyomó többségének az egyetemi évek alatt még nincs kialakult elképzelése jövőendő munkahelyéről. A munkahely kiválasztása általában a véletlen — a diploma megszerzésének évében az egyetemhez be- küldött pályázati lehetőségeken — múlt.

A rendelkezésre álló kevés idő azután sokszor elhamarkodott választásokat eredményezett, amit a fiatal kezdő szakemberek nagyarányú fluktuációja is bizonyított.

Ezt a problémát felismerve a Békés megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága az Ifjúsági törvény szellemében úttörő kezdeményezésként két napos kirándulásra (okt. 12—13-án) hívta meg a JATE Állam- és Jogtudományi Karának III., IV. és V. éves Békés megyei hallgatóit.

Ezen a sajátos kirándulásán a Megyei Tanács, a Megyei Bíróság, a Megyei Főügyvédség felelős vezetőitől komplexen és konkrétan tájékozódhattak a hallgatók a jelenlegi és a jövőbeni várható elhelyezkedési lehetőségekről.

Nekem különösen az tetszett, hogy ezek a vezetők nem „ex cathedra tartották meg tájékoztatójukat, hanem az általános hivatalos ismerkedés után a kirándulás „nem hivatalos” részében is (pl. a békéscsabai Kner Nyomda, a gyulai Vároúrdó és a szarvasi Arborétum megtekintése alatt is) a hallgatók között maradtak, lehetőséget biztosítva ezzel a személyes kapcsolatfelvételre és a kötetlenebb ismerkedésre, tárgyalásokra is.

Az említett vezetők nem hallgatták el a még meglévő nehézségeket sem. Pontosán ismertették követelményeiket és a tényeken alapuló reális anyagi lehetőségeket.

A meghívás nem titkolt célja az volt, hogy egészséges lokálpatriótizmussal visszahívja Békés megyébe a hazai hallgatókat. Így a pályakezdők kiengensúlyozott letelepedése is könnyebben megoldható, és a hivataltól nem látható, de mégis létező érzelmi szférát is bekapcsolva jó kedvel dolgozó, fiatal szakembereket kaphat a megye. Kezdeményezésük követésre méltó.

CSÜRI GÁBOR

Köszönőlevél

Az alábbi levelet kapta a JATE KISZ-bizottsága a Kisipari Szövetkezetek Csongrád megyei Szövetségétől:

„Kedves Elvtársak!
Az OKISZ elnöke Rév Eajos elvtárs felhívással fordult az ország ipari szövetkezeteihez, Csongrád megyei 17 éves lány — szövetkezeti dolgozó gyermeke — életmentő veseműtétéhez szükséges háromszázezer forint anyagi támogatás összegyűjtésére. Ezen akcióról a helyi sajtóból értesülték az Önök Termé-

szettudományi Karának harmadéves matematika-fizika szakos hallgatói, és nevükben Bognár Éva szövetségünkhöz háromszázötven forintot befizetett Csongrád megyei Ipolya megsegítésére. Úgy érezzük, hogy nevezett egyetemi hallgatók ezen nemcsak cselekedete elismerést érdemel, ezért kérjük, hogy részükre köszönetünket tolmácsolni szíveskedjenek.

Elvtársi üdvözléssel:
HORVÁTH SÁNDOR
KISZÖV-elnök!

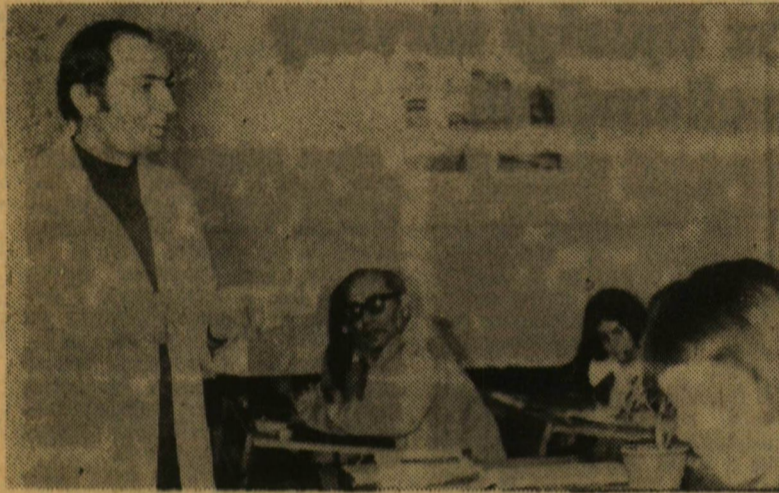
CSÁSZÁR MÓNICA (Olimpiai ríportunk a 6. oldalon)

GYAKORLOTANÍTÁS

Tanárljelöltek. Ők azok, akik nem élvezhetik a diákélet egyik nagy előnyét: a szeptember közepi tanévkezdést. Mert bizony ahogy megkezdődik az iskolában a tanítás, már itt vannak, hospitálnak, megszokják, hogy az órákról nem lehet elkélni, vázlatokat, tervezeteket írniak, vasalják a fehér köpenyt, — előbb vagy utóbb maguk is tanítanak.

Boross Gyula, magyar-francia szakos tanárljelölt. Amikor becsengetés előtt öt perccel egy fotós kíséretében megleptem, nem tiltakozott, szívesen invitált az

Boross Gyula Batsányiról magyaráz

órájára. „Nem vagyok lámpalázás — mondta — nyugodtan gyertek be.” (Többen — főleg lányok — arra kértek, hogy „kíméljék meg” őket amúgyis rettentően izgulnak.)

Gyula valóban imponáló magabiztossággal tartotta az órát. Nem hiányzott abból se szakmai, se módszertani szempontból semmi. Legjobban az tetszett, hogy minden diáknak tudja a nevét — ez volt a tizenkettedik órája —, hogy közvetlen légkört teremtett, hogy a tanulók igen aktívak voltak.

Véleményem szerint a tanárljelölteket az első 3—4 órán át egyedül kellene hagyni az osztállyal. Hadd szokják egymást. Így biztosan könnyebb lenne a jó kontaktust megteremtleni.

Mint ha kirakatban lennénk

Sok tanárljelölttel beszéltem és szinte mindegyikük kivétel nél-

kül elmondta azt, hogy szakvezetője nagyon sokat segít és az órák utáni közös megbeszélések mindig rendkívül hasznosak. De találkoztam olyanokkal is, akik keserű szájjal nyilatkoztak a gyakorlotanításról. Mert hiába készülnek ők fel — mondták — és szeretnék jó órát tartani, ha a szakvezető tanár óra közben félhangosan beszél a tanulókkal, ha hangosan fegyelmez, ha beleszól az óra menetébe, ha figyelmezteti a jelöltet, hogy ne üljön le a katedra mellé, ha — ez is előfordult — kijavítja, amit

lasztott szakvezető tanárok minden esetben a legalkalmasabbak feladatuk ellátására...

Mosolygós tanárnéni

Amikor énekóra után a folyosón körültekintettem a VI. C. gyerekeit, ezt mondták: „Jó órát tartott a mosolygós tanárnéni”. A mosolygós tanárnéni: Galli Márta magyar-ének szakos főiskolás. A gyakorló héten — a főiskolások csak egy héten tanítanak — mind a két szakját tanítja. Az ötödik órájáról, erről az énekóráról nyugodtan elfogadhatjuk a gyerekek véleményét. Új anyagként egy mari népdalt, a Rija, rija a dudám címűt tanulták. Márta óra végére a kóruson kívül zenekart — cintányérost és dobost — sőt tánckart is szervezett, így adták elő a már megtanult dalt. Azt mondja, nagyon nehéz ezeknek a gyerekeknek valami újat kitalálni. Gyakorló iskolások — a jelöltek összes ötleteikkel felfegyverkezve egymás után tanítják az egyébként is jóképesű gyerekeket.

Hiába faggattam Mártát saját óráiról, egyre csak azt mondogatta, hogy a két szakvezető tanára ízig-veéig pedagógus, nehéz valaha is olyan ragyogó órákat tartani, amelyeket fölül látott. Annit azért elárult, hogy „imád” tanítani. „Nincs jobb érzés, mint amikor látszik a gyerekek szemén, hogy érdeklődnek az, ami az órán történik.”

A főiskolások a gyakorlóléte idején teljesen bekapcsolódnak az iskola munkájába. Részt vesznek szakköri, úttörő foglalkozásokon, felügyelnek a napköziben, korrepetálnak, irodalmi munkát végeznek. A Ságvári Gimnázium szakvezetői arról panaszkodtak, hogy a tanárljelölteknek egyszerűen nincs idejük, sokan nem is akarnak részt venni a tanítási órákon kívül a gimnázium életében.

Ákár egész félévben

Pintér Ferenc matematika-fizika szakos jelölt szolgált a legnagyobb meglepetéssel. Amikor a Bolyai Kollégium társalgójában leültünk beszélgetni, elővett egy sűrűn teleírt papírlapot, amire a gyakorlotanítással kapcsolatos gondolatokat jegyezte fel. Így rövid úton kiderült Feriről, hogy precíz ember. Ahogy elmesélte, óráira is nagyon alaposan felkészül. Átgondolja a rendelkezésére álló 45 percet és megpróbálja előre megtervezni, hogy mire

Óra utáni megbeszélés

Fotó: Sánta Imre

mennyi idő jut. „Így is gyakran kifutok az időből.” Sajnálja, hogy mindössze 25 órát tanít, szívesen venné az osztályt egész a félév végéig.

Néhány más jelölt véleményét is megkérdeztem. Észrevételeik közül íme néhány:

— A szakvezetők „megkötik” a jelöltek kezét — mondták többen

Galli Márta a VI./c-ben

is. — Például az osztályzásban. Csak úgy adhatnak jegyet — még a tizedik óra után is —, ha előbb együtt megbeszéljük. Egy helyen az is előfordult, hogy az órán szólt közbe a tanár: „Ez nem négyes, csak hármás.”

Idézet az ötödéves tanárszakos hallgatók iskolai gyakorlatának útmutatójából: „A tanárljelölt az órán mint teljes jogú tanár önállóan végzi az oktató-nevelő munkát. Felelőssége azonban — tapasztalatlansága miatt — még részleges, osztozik benne a vezető tanár is. A tanárljelöltek az első óráikon adott osztályzataikat csak akkor közölhetik a tanulókkal, amikor egyeztetették a vezető tanár osztályzataival, tehát a következő óra elején. Ezt a feladatot legfeljebb három órán át lehet megosztani, a rátermettebbeknél már a második órán rábízható a tanárljelöltre.”

Jó lenne az egyetemen tanult szakmódszertant gyakorlatibbá tenni, vagy legalábbis színkronba hozni a tanítási gyakorlatot. A jelöltek — ott tartanak, hogy legnagyobb gondjuk a tématervezetek és óravázlatok elkészítése.

A tanárljelöltek egyetemi elfoglaltsága, a szakdolgozatra való felkészülés olyan sok időt vesz igénybe, hogy az egyébként teljes embert kívánó tanítási gyakorlatnak sokuk csak részben tud megfelelni. Jó lenne a tanrendi órák számát csökkenteni és a szakdolgozatot már negyedév végére elkészíteni.

A néhány napos gyakorlóiskolai óralátogatások, beszélgetések tapasztalatai akár egy egész újságra való is kitennének. Talán még akkor sem mondanánk el mindenki véleményét, gondját, örömét, panaszát. Egy biztos: a jelölteknek és szakvezető tanároknak is azon kell fáradozniuk, hogy minél sikeresebb órákat tartsanak, és hogy a gyakorlotanítás még inkább kedvet adjon az egyetemen, főiskola elvégzése utáni „igazi” tanításhoz.

S. N. E.

Az ellenforradalmi rendszer és a munkásosztály

A burzsoá (és nem a kispolgár) egyszerre hóhér és pap is. Lenínnek e szemléletes megállapítása jól érzékelteti a burzsoázának a munkásosztállyal szemben alkalmazott politikájának lényegét. Hóhér és pap mielőtt nem mindig egyszerre, azonos erővel jelentkeznek, az osztályerőktől függően egyik vagy másik kerül előtérbe, de minden esetben ugyanazt a célt szolgálja: elnyomni a munkásosztály forradalmiságát. A szociálpolitikai intézkedések esetében sem jótékonyági, humanus akcióról van szó, hanem a munkásosztály harca kényszeríteti engedményekre az uralkodó osztályt. E szociálpolitikai intézkedések Kelet-Európa országaiában később jelentkezték mint a nyugat-európaiakban, amely különböző okoknak tulajdonítható. E szociálpolitikai intézkedésekről, előzményeiről szól Csépanyi Dezso: *Az ellenforradalmi rendszer munkáellenes politikája 1935—1939 c. könyve.*

E könyv az első önálló mű, amely a harmincas évek szociálpolitikai intézkedéseivel foglalkozik. A mű két fő részből áll. Az első rész — *A kormányok tevékenysége és terve a legális munkásmozgalom ellen* — a Gömbös, Darányi, Imrédy és Teleki kormány azon törekvéseit, tevékenységét mutatja be, amelyeknek célja az volt, hogy legálisan szervezett munkásságot teljesen „integrálja” a kapitalista társadalomba. A Tanácsköztársaság leverését követő kegyetlen terror „békét” hozott a burzsoázának. A gazdasági világviszonyok és a nyomán kibontakozott hatalmas sztrájkok és tüntetések véget vetettek a békés időszaknak. Az uralkodó osztályok Gömbösben látták a reményüket, aki a nemzeti egységet a „munkás, a tőke és a szellemi tehetség egységében”

látta. Ennek megvalósításához elengedhetetlen a szocialista eszme háttérbe szorítása, illetve szétzúzása. Ezt szem előtt tartva mondja Gömbös szegedi választási beszédében: a szocializmust likvidálni kell, de nem erőszakkal, hanem megfontoltsággal. A következő kormányok is ennek szellemében tevékenykedtek: miközben szociális engedményeket kényszerülnek adni a munkásosztálynak, ideológiai zúrza- var keltésével (keresztényi közönség, sovinizmus, stb.) és a fizikai terrort is alkalmazva igyekeznek megfosztani a ma-

gyar munkásmozgalmat forradalmi tartalmúval.

A második rész — *Az ellenforradalmi rendszer ipari szociálpolitikája* — a hozott szociálpolitikai intézkedéseket tárgyalja: 8 órás munkanap bevezetése (az utolsók között Európában), minimális munkabérek, gyermeknevelési pótlék, stb. bevezetése.

A gazdag forrásanyagra épülő könyv egy újabb aspektus megvilágításával gazdagította ismereteinket a magyar fasiszusról.

N. L.

ROMANTIKA

Lassan megszokjuk már, hogy a magyar filmek alkotói első kontrollként, az átlagnál feltétlenül magasabb filmkultúrával, filmműveltséggel rendelkező egyetemistáknak juttassák le elkészült alkotásaik első kópíát.

Ez a filmek első találkozása a közönséggel. A vetítés után a vitatkozni vágyók ott maradnak az Auditorium Maximumban, hogy részben elmondják saját véleményüket, részben meghallgassák a rendezőt vagy a film egy alkotóját. Mit mondanak ők saját műveikről?

Nem egy szegedi ősbemutató vitáján vettem részt, így saját tapasztalatomról írhatom: Kézdí Kovács Zsolt: *Romantika* című filmje után sokkal többen maradtak a helyükön, mint más hasonló alkalommal. Már ez is jelezte, azt a későbbi szavakban is megfogalmazott tény, kevésbé értjük ezt a filmet. Nem vagyunk tisztában az alkotók szándékaival. Mit is akar nekünk mondani a Romantika?

A neves alkotógárda (rendező: Kézdí Kovács Zsolt, operatőr: Kende János, tervező: Huszár Zoltán, és az ismeretlenebb nevű forgatókönyvíró: Bereményi Géza) két tagja, a rendező és a forgatókönyvíró írója veté részt a vetítés utáni vitán.

Mi volt a szándéka ezzel a filmmel? Miért volt kosztümös film? — Ilyen és ehhez hasonló kérdések hangzottak el legelőször. Hatott-e Önre Jancsó, és ha igen mennyiben? Néhányan tudták azt, hogy Kézdí Kovács Zsolt hat évig volt Jancsó Miklós első asszisztense. Ezért, a jancsó stílusból kilindulva, keresték a film szimbólumrendszerét, a látott képmögötti utalásokat, jelzéseket.

Mert a történet önmagában, első látásra nem indokolná a kosztümös filmet, mert láttuk hogy fiatal alkotókról van szó, mert éreztük többet akar mondani ez a film, mint a pusztá sztorit.

Egy fiatal nemesember, hosszú külföldi tanulás, a tudományokban való elmélyülés után vissza-

tér a XVIII. századi Magyarországra egy udvarházba, apja birtokára. Betegen, kifosztva, de tudása birtokában. Keptelen beleilleszkedni az itt folyó, vad és erőteljes életbe. Kiszabadítja az apja által fogva tartott zsványt, hogy annak csapatahoz csatlakozzék. Közöttük is idegen maradt, magára hagyják, kifosztják, éheznek, lerongyolódik, végül már az állatokkal él együtt.

Mi az ember? — Egy értelmes állat. Teszi fej a kérdést, és ad választ a főhős egy könyvtárszobában a film első képsoraiban. És az utolsó jelenetben, teljesen meztelenül a szarvasokkal együtt menekül saját apjának vadász- kedve elől.

Most a vita után már én is okosabb vagyok. Tudom, amit a rendező mondott el, hogy a „romantika” valódi fogalmát szereték volna bemutatni. Hogy filmjük címe kettős időzőjellel és felkiáltójellel értelmezhető. Hogy ez a film valahogy válasz akar lenni a Love story romantikájára, érzelmes csöpögésére.

— Manapság a romantika érzelmisséget jelent — és ez vulgarizálás — mondta a rendező.

Egy ilyen beszélgetés után, ez mind tisztább és érthetőbb. De, óhatatlanul is felmerül a kérdés, hány nézőnek adatik meg, hogy elbeszélgesen az alkotókkal, hogy ha vannak is ilyen és ehhez hasonló gondolatok, megbizonyosodjék, valóban ezt akarták vele közölni, nem saját belemagyarozása ez?

Szűk rétegnek szól ez a film és érthetetlen volt hallani, az egyébként szimpatikus, fiatal forgatókönyvíró analógiáját Marx Tökéjével. (Megjelenésekor azt is csak egy szűk réteg értette — mondta.) És azt sem éreztük mindannyian, amit a rendező bizonygatótt, a náruhamot Bartók Cantáta profánja és az utolsó képsor között.

Valahogy felemásan sikerült ez a színeiben szép, mondandójában jót akaró film.

—gád—

Diákotthonból kollégium

Diákbizottsági tagok, különböző tisztségviselők és TTK-ás KISZ vezetők gyűltek össze október 9-én a Hermann Ottó diákotthon bizony kicsit szűkre szabott, legnagyobb helyiségében, hogy megvitassák a múltévi tanulmányi munkát, valamint az ezévi munkatervet.

Nem is olyan régen, alig több mint fél éve volt, hogy 141 lány, 108 fiú és 12 házaspár birtokába vette a legújabb szegedi diákotthon. E rövid idő miatt a tanulmányi munka csak az Irinyi és Bolyai kollégiumok (ahonnan a hallgatók ideköltöztek) múlt évi eredményeivel viszonyítva értékelhető. Meglepő, hogy a kollégiumi 4,09-es átlag 3,75-re csökkent a diákotthonban. Ennek fő oka: a tanulószobák hiánya. A felsőévesek az évek során megszokták a tanulószobát és ez, ebben az épületben nincs. Amint a tanulmányi eredmény bizonyítja, idő kell, hogy beleszokjanak az új körülményekbe.

Részletes beszámolót hallottunk a múltévi gazdasági költségvetésről, a bevételekről és a kiadásokról.

Ezután a munkaterv ismertetésére került sor. Az egész munkaterv arra épül, hogy minél előbb elérjék a közös célt: diákotthonból kollégiummá legyen a Hermann Ottó. A gazdag programból csak néhány pontot emeljünk ki. Nyelvtanfolyamok szervezése a Móra kollégisták segítségével; marxista vitákör megadott témákból; politikai vetélkedő; népdalkör; komoly zenei kör; fotókiállítás; képzőművészeti kiállítás a főiskolások munkáiból stb. stb.

A munkaterv megbeszélése után még sokáig folyt a beszélgetés egyéb problémákról. Köszönjenek-e előre az elsősök a felsőéveseknek? Miért romlik el folyton a centrifuga? — Ilyen és ehhez hasonló kérdések merültek föl. A fő feladat azonban a kollégiummá válás mindenki előtt világos és mielőbb megvalósítandó cél.

Párbeszéd a túlterhelésről

Pedagógiai szemináriumon az oktatáspolitikai párttáboroztat foglalkozunk, amelyről most országsszerte írnak és beszélnek. Számunkra különösen fontos, hiszen jövő útjainkat egyengeti és jelen gondjaink megoldását szolgálja. A hathatós és gyors intézkedéseket legfőképpen túlterhelésünk csökkentése, illetve megszüntetése terén várjuk.

Hol szorít a cipő a legjobban? Mi a túlterhelő egy harmincéves magyar-orosz szakos főiskolai hallgató számára?

— Legelőször is a megemésztéssel szemben az anyagmozgással. Pontosan kimutatták, hogy nekünk a 8. évfolyam tanulmányi időnkben 41278 lapot kell elolvasnunk, amiből 72 lap a napi fejadag. Vizsgaidőszakban pedig megfelelő értékelésre 11011 lapot kell megintanulnunk, vagyis naponta 47 nyomatott lap anyagból „vizsgaképes”, (de nem életképes) tudást produkálnunk.

— Nem is annyira az anyagmennyiség a fő terhelési tényező, hanem nagyon sok esetben az irreálisan méretezett követelmények, és a mi teljesítőképességünk között nincs összhang.

— Nagyon egészségtelennek és ésszerűtlennek tartom az egész tanulmányi időnk elosztását. Például egy félévi 72 órányi időre 30, az évi 144-re 60, a négyévi 576 munkanapra pedig 240 vizsganap jut. Majdnem feleannyi időt fordítunk vizsgázásra, az időzített magolásra, idegeskedésre, mint az önálló, nyugodt tanulásra.

És hogy miért hátrányos ez a hallgatókra nézve?

— A „megemésztéssel szemben az anyagmozgással” nemcsak mennyiségileg, hanem szervezetszerűség miatt is nyomasztó. Felületességre szoktat, gátolja a többrányú érdeklődési kibontakozását, az önállósulási törekvést, és végsősoron elriaszt attól, amiért lelkesednünk kellene. Így még szakbarbókká sem válhatnak.

— Nem jut időnk és energiánk arra, amit tőlünk joggal elvárunk, és ami gyümölcsözőbb is: az önálló munkára, a pedagógusi szakműveltség elsajátítására.

Kik tehetnek végre mindezek ellen?

Felettes hatóságunk, a hallgatók és a tanárok.

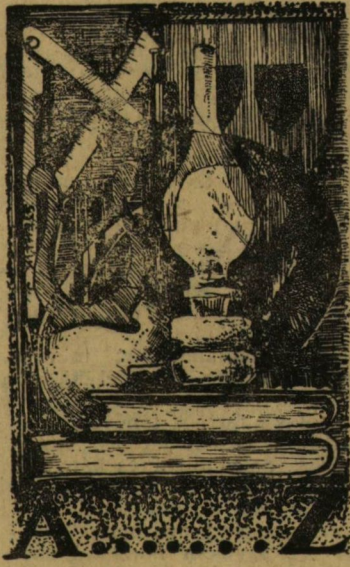
Felettes hatóságunk, a Pedagógusképző Osztály, a párttáboroztat nyomán már megtette az első lépést. Kidolgozta a hallgatói túlterhelés reális csökkentését, illetve megszüntetését célzó irányelveket. Csak néhány gondolatot emelünk ki belőle. A jövő tanévre elkészül és életbe-

Lehetett volna...

Csönd. Csönd.
„Kérjük a hozzászólásokat!”
Még nagyobb csönd.
„Nincs javaslatotok?”
Már a légy zümmögését is hallani.
„Tehát megfelel a munkaterv.”
Kívülről némaság, belülről halk morajlás. Kifakadás:
„Mégis, mit gondoltok?”
Halk sustorgás. Bátoratlan kéz a levegőben:
„Jó!”
Ismét csönd, csönd, csönd...
„Javaslatotok e a „feketekönyv” eltörléséről?”
Kérdés:
„Mi a feketekönyv?” — Kicsattanó nevetés...
Aztán csönd. Lomha kézzel megérintés.
„Nem javasoljuk!”
A szavazás eredménye:
A feketekönyv megszüntetése. (Ha ezt a szobákban kuksolók, kötőgetők, moziban levők, sétálók és unatkozók tudnák!!)

lép a módosított főiskolai terv, óra- és vizsgaterv, amelyek valóban radikális intézkedéseket tartalmaznak. Valamennyi tantárgy anyagának gyökeres szelektációjával megvalósul a képzés célja által megszabott törzsanyag kialakítása, ezzel együtt a *szaktárgyak integrált rendszere*. Mindez nem csupán az anyag, hanem a tan-

Tanárképző

Főiskola

tárgyak számának csökkentését is eredményezi. Az így felszabadult időt és erőt a fakultatív kötelező és a szabadon választható *speciálkollégiumokra* fordíthatják. Jelentős módosítások következnek be az oktatás szervezéséből és módszeréből eredő túlterhelési gondok megszüntetése érdekében is.

Mivel segíthet a hallgató és a tanár?

A hallgató azzal, hogy megtanul erejével, idejével okosan gazdálkodni, tervszerűen dolgozni. Kialakítja az egyenletes évközi tanulmányi munka szabályozott ritmusát, fejleszt tanulástechnikáját és munkamódszereit.

A tanár pedig azzal, hogy leküzdje szakmai elfoglaltságát és mindenképpen biztosítja a követelmény és teljesítőképesség összhangját, azaz: mennyiségileg és minőségileg arányosan méretezett, reális követelményeit a hallgató kapacitásához szabja.

Vége. Hatalmas sóhaj: Végre! Mindenki fölszállingózik a szobáskájába, bebújik ágyacskájába, elalszik.

Másnap:
„Tényleg megmaradt a feketekönyv? A fiúk nem jöhetnek fel? Persze, mert a KB nem akarta. Megetettek titeket! Ramaty kollégium! Kibirhatatlan vénkisasszonyok! Tudtam! Nem ér az egész semmit! Mit csináltak, ha ennyit sem tudtok elintézni? Persze, mert a „jó” kislányok voltak ott! — Tényleg? De te is ott lehettél volna, elmondhattad volna a véleményed, vitakozhattál volna, volna, volna... De te képtelen vagy megmozdulni valamire, csak a szád jár!”

A következő kollégiumi gyűlésig kibírod, és utána újra kezded.

D. -F.

Elsőévesek fóruma

Az elsőévesek fogadása már több helyen, több formában megtörtént. Kollégiumokban, alapszervezetekben, kirándulásokon, ismerkedési esteken.

Október 11-én délután a főiskola dísztermében a KISZ VB tagjai találkoztak az elsőévesekkel. Ez már nem fogadás, inkább beszélgetés volt, eddigi tapasztalataikról, problémáikról. A „hivatalos rész” csupán annyi volt, hogy Sipos József, a KISZ VB titkára bemutatta a VB részortfelelőseit. Ezután vártuk az észrevételeket, kérdéseket. Kiderült, hogy komoly gond az információ. Több dolog csak késve, vagy egyáltalán el sem jut a címzetekhez. Rossz helyen van a KISZ-faliújság. Mikor menjenek a testnevelés szakosok társadalmi munkára, hiszen szombat-vasárnap meccsek vannak? „Ti már öregebbek vagytok, biztos meg tudjátok válaszolni: Miért nem lehet jegyzeteket kapni? Miért mondják a felsőévesek, ha ezzel a kérdéssel fordulunk hozzájuk, hogy ugyan ne tanuljatok, elég lesz vizsgaidőszakban is, és fél-

év múlva már azt sem tartjátok olyan fontosnak, hogy meg legyenek a jegyzeteitek? Egyáltalán hogyan kell itt vizsgázni?”

Ezekre az igazán nem könnyű kérdésekre a megfelelő részortfelelősök válaszoltak. Természetesen nem mindenre, mert például a jegyzetellátás már évek óta megoldatlan. Itt csak annyiban segíthetünk, hogy *kérjék azokat a felsőéveseket, adják át azokat a jegyzeteket, amelyekre már nincs szükségük*. Az információ valóban nehézkes. Feltétlenül meg kell nézni a központi épület udvarán, a KISZ-iroda folyosóján és a tanulmányi osztályon elhelyezett faliújságot. *A híreket senki se kezelje saját titkaként, hanem adja át barátainak, ismerőseinek!*

Ha csak annyi haszna volt ennek a találkozásnak, hogy az elsőévesek megismerték azokat, akikhez gondolataikkal fordulhatnak, már akkor is megérte. Hisz szükség azonban, hogy ennél több volt, és szeretnénk az ilyen találkozásokat rendszeressé tenni más évfolyamokon is.

P. E.

Őszintén – a népesedésről

Népesedési kérdésekről tartott előadást és vitakört dr. Kovács Zoltán, a Történettudományi Tanszék adjunktusa. Napjaink sok helyütt szóba kerülő, sokat vitatott problémája a népesedés alakulása. Egyfelől — világvizsgonylatban — túlnépesedés, másfelől — a kevés kivételtől eltekintve — az európai országok rossz népesedési aránya, és ezzel kapcsolatban a népünket érintő gondok állnak a figyelem előterében.

Kovács Zoltán avatott ismerője e témakörnek. A Tiszatáj októberi számában is olvashattuk egy cikkét, amelyben Fekete Gyula szociográfiájához írt észrevételeket. Most október 12-én este a KISZ-klubban gyűltünk össze szép számmal, hogy élőben is hallhassunk a hazai népesedési helyzetéről.

Általános áttekintés, távlatok és jelenlegi megoldásra váró gondok felvetése, hogyan változtassunk, illetve változtathatnánk ezen: ilyen gondolatok köré épült az előadás. A téma és

a hozzá kapcsolódó gondolatok élénk vitát sejtettek. A beszélgetés, a feltoluló kérdések ezúgy igazolták is. Érdeklődő és a kérdést elmélyülten, vagy részben tanulmányozó hallgatóság volt együtt az eléggé kis helyiségben. Az előadó tájékoztatása után, (amelyben statisztikai, gazdasági, össztársadalmi oldalról és az egyén szemszögéből vizsgálta a demográfiai felméréseket, és amelyben a tények mellett helyet kapott a költészet, az irodalom is) élénk vita alakult ki. Olyan költőket idézett Kovács Zoltán, akik költészetükben gyakran alapgondolatként fogják fel a népesedés problémáját, és akik saját ügyüknek is érzik egy nemzet gondjait. *„Elvéri ez a nép”* Ratkó József gondolata nem a pesszimista — szkeptikus belenyugvás és fájdalom érzése csupán, hanem *a reménye is. Ezután természetesen volt a diákok hozzászólása, vitatkozó-beszélgető kedve, tenni, változtatni akarása.*

KAMONDY KATALIN

KISS EDIT

Ismét megnyílt

Úgy mint tavaly, idén is a Hazafias Népront helyiségében került sor a rajz tanszék klubjának megnyitására. Újszerű hangulatot teremtettek Szabó András jól megkomponált modern grafikai, melyeket az infralampa fénye még jobban kiemelt. A zene, az új klubvezetőség és nem utolsósorban a klub előrelátható programja biztosította a klubélet kialakulásának. Természetesen ehhez megfelelő tagokra is szükség van. Sajnos az első alkalommal nem igen volt szerencsénk rajzosokkal, főiskolásokkal találkozni. Pedig a klub elsősorban az övék, és nem a „jót bulizni és inni” akaróké és a zene hangjaira az utcáról bevetődött idegenek. Ezekről nem igen várhatjuk el az előadások kulturált meghallgatását. Nem szeretnénk, ha megismétlődne például az olyan eset, hogy a klub új vezetőségének bemutatása közben egy enyhén szőlva spicces állapotban levő illető elordította magát: *„Részeg!”* (Rádásul nem is önkritikának szánta.)

A klub vezetői számítanak a tagok ötleteire, javaslataira, valamint kiállítás anyagokra.

Minden érdeklődőt várunk hétfőnként 6 órától a Vörösmarty utca 3-ban.

Kollégiumi tárlat

Október elején kiállítás nyílt a Teleki Kollégium olvasótermében Vojcsik Györgyi és Szabó Imre III. éves földrajz-rajz szakos főiskolai hallgatók munkáiból.

Vojcsik Györgyi textilképei folklórisztikus alapokra épülő motívumrendszerével, bensőséges színkáláival méltán nyerték meg a látogatók tetszését. Alkotásában organikus formákat használt, melyek valóban alkalmasak a textil díszítő jellegű funkciójának betöltésére. Kompozíciói nem csupán dekoratívek, hanem ábrázolnak is. A formák nem vesztik el a stílizálás után sem tartalmukat. A lány, elmosódó foltok fokozatos tömörreválása, a konstruktív fegyelem jellemző képeit. Motívumainak gazdag modulálása legfőbb erőnei közé tartozik.

Szabó Imrétől szépen kivitelezett faszobrokat, plasztikákat és reliefeket láthattunk. Alkotásainak alapkonceptiója az anyag és a tartalom szintetikus egységére törekvés, melyet kisméretű női portréjával bizonyítania is sikerült. A formaalámpa azonban nem minden esetben találkozott a hozzárendelő tartalommal. Olyan feladatokra is vállalkozik, melyek még meghaladják formálóképességét. Plasztikai dekoratívák, bizonyos mértékben ősi tömörséget is tartalmaznak. Ábrázolásában a forma szépsége szerepel nagyobb hangsúllyal. Ha formai tudását

Sportolj velünk

A főiskola KISZ VB-jének egyik célkitűzése, hogy a nem testnevelés szakos hallgatók számára mind több sportolási lehetőséget biztosítson. Ennek érdekében a múlt évben is öt sportágban rendeztünk versenyeket az alapszervezetek között. Ezek a KISZ által rendezett sportversenyek azonban nem biztosítják azoknak a nem testnevelés szakos hallgatóknak a testmozgását, akik esetleg rendszeresen, versenyszerűen szeretnének sportolni. Az ő érdekükben és általános tájékoztatásul szeretnénk felhívni a figyelmet a főiskola sportkörére. A sportkör a testnevelés tanszéken alakult meg. Elnöke: Isky László tanársegéd, a hallgatók részéről pedig Iványi László III. éves testnevelés-földrajz szakos. Titkára: Rezek Győző IV. éves orosz-testnevelés szakos, a sportköri vezetőség többi tagja is a testnevelés szakos hallgatók köréből került ki. A sportkör irányításával hat szakosztály működik. Ezek a következők:

Atlétika, női és férfi; vezetője: Glózik Pál.

Torna, férfi; vezetője: dr. Kardos Alajos.

Torna, női; vezetője: Horváth Antalné.

Kosárlabda, férfi; vezetője: Kecskeméti Gábor.

Kosárlabda, női; vezetője: Szabó László.

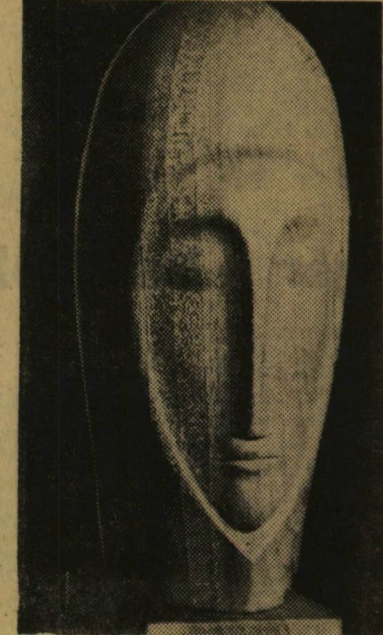
Kézilabda, női; vezetője: Kindl Józsefné.

Labdarúgás, vezetője: Miskolczi József.

Röplabda, női; vezetője: Gyenes Vilmos.

A nappali tagozatra járó főiskolai hallgatók bármelyik szakosztálynak tagjai lehetnek, ha jelentkeznek a szakosztály-vezetők-nél.

A sportkör szervezésében minden évben megrendezzük a Május 1. és a November 7. Kupa versenyeket; atlétika, torna, úszás, kézilabda, kosárlabda és labdarúgás sportágakban. Kérjük, vegyetek részt ezeken a versenyeken és segítsétek évfolyamotokat a pontversenyben! A most folyó November 7. Kupa versenyének időpontjáról és színhelyéről plakátokon találtok értesítést.

Szabó Imre faszobra (Foto: Tuszkó László)

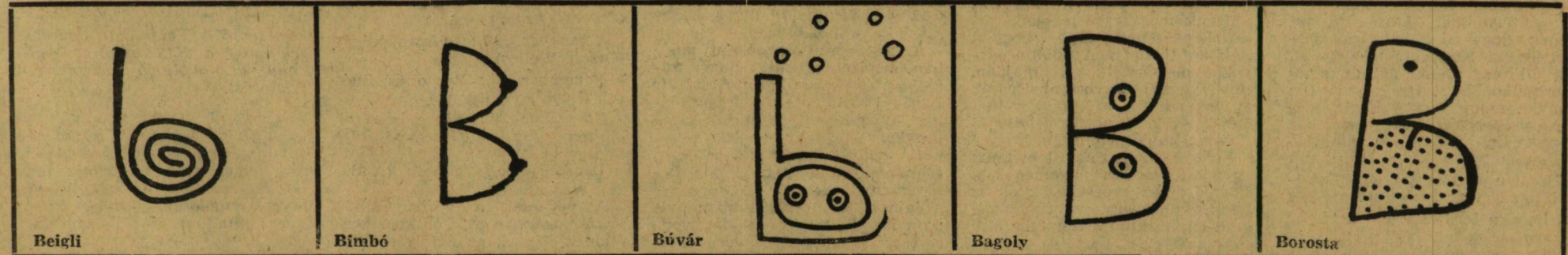
elmélyítené, egyrészt a manírosság útvesztőit kikerülné, másrészt így lehetősége nyílna arra, hogy érzélgősnek tűnő felhangjaitól megszabadulva nemes indulatait fogalmazza meg.

A kiállítás arról tanúskodik, hogy a főiskolai hallgatók aktív képzőművészeti tevékenységet folytatnak, amelyhez évről-évre a tárlatoknak otthont adva segítséget nyújt a Teleki Kollégium.

SINKÓ JÁNOS

TIPOLEXIKON

(Hegyi Füstös László betűkarikatúrái)

Bemutatjuk a Jancsó Kollégiumot

Az orvoskollégiumok egyik legfiatalabbika a Jancsó Kollégium, eddig is sok nívós rendezvény otthonul szolgált, s a közeljövőben is színesnek és változatosnak ígérkezik a diák-bizottság által összeállított program. Ezúttal azonban nem csak a félév munkatervéről szeretnénk tájékozódni, hanem betekintünk a kollégium mindennapi életébe is. Ehhez nyújtott segítséget Kovács Tamás, a Jancsó Kollégium Diákbizottságának titkára, aki bemutatja otthonukat, beszélt terveikről és problémáikról.

Fotólabor és kanasztaparti

A Diákbizottság által készített munkatervből kiderült, hogy ebben a félévben is nagy súlyt helyeznek a kollégiumban folyó politikai és ideológiai munkára. Ilyen irányú céltűzéseiket a következőképpen fogalmazták meg: „Tudatosítani kell a hallgatókban demokratikus jogainkat és el kell érniük, hogy ezekkel jogokkal helyesen tudjanak élni, hogy meggyőződésükké váljon a társadalmi és közéleti tevékenységben való részvétel. „Többek között vitaindító előadást fognak tartani „Ifjúság és pártosság” címmel.

A hallgatók könnyebb tanulása érdekében, szükség esetén konzultációkat szerveznek. Gazdag kulturális programjukból csupán néhány jelentősebbet említünk meg. Fiatal előadók és oktatók meghívása, képzőművészeti előadásorozat, valamint a hagyományos „Jancsó bulik” megszervezése is szerepel terveik között. Rendbe kívánják hozni a fotólaborot, és beindítják a fotóklubot. Ezt természetesen más kollégiumok is fogják használni, fő feladata az események megőrzése, a diákok tájékoztatása különböző rendezvényekről. A hallgatók sportolási igényét kielégítendő futball, kosárlabda, röplabda, kosárlabda, kispályás labdarúgó, és három tenispálya szerepel. A pályákat a Jancsó Kollégiummal szemben levő vasúti töltés Tisza felőli oldalán fogják felépíteni.

Megtalálni a közösséget

Több hallgató szerint a Jancsó Kollégiumban legjobb lakni. Hogy miért? Például azért, mert felszereltsége, modern és korszerű. Erről saját szemünkkel is meggyőződhetünk, hiszen Kovács Tamás DB titkár a kollégium minden „sarkát” megmutatta. Négyágvas szobák, minden eme-

Egér a kancsóban

A minap, egy kisebb társasággal farkaséhesen vacsoráztam a Jancsó kollégiumban. Miután elköltöttük szerény vacsoránkat, kissé megsomjaztunk, s vizeskancsó után néztünk. Találtunk is egyet. No, persze nem vízzel telve. A kancsóban víz helyett egy egér fektet szőrből-bőrös-

leten hat zuhany, konyha, mosdó és állandó melegvíz szolgáltatás.

Megvizsgálhatnánk ezt a kérdést olyan szemszögből is, — mondta Kovács Tamás — hogy vajon jobban lehet-e tanulni a Jancsóban, mint más orvoskollégiumban? Valószínűleg erre nem olyan egyértelmű a válasz, mert a tanulás teljesen egyéni módszerek szerint történik, legfeljebb csak a körülmények lehetnek optimálisabbak. Más kollégiumokban nagy tanuló van, és sokan ilyenben tudnak jobban tanulni. A Jancsóban csak kis tanulószába van, itt általában szobákban készülnek a hallgatók. Jelenleg sokan laknak itt, olyanok akik korábban például az Apáthyban laktak. Szerintük ott családiasabb volt a légkör, könnyebben megtalálták a közösséget. Talán egyszerűbb volt a beilleszkedés is. Természetesen a Jancsóban is megvan a jó értelemben vett kollégiumi közösség, ez azonban még nem olyan jó, mint az előbbieken említettünk.

Lesz-e park?

Kovács Tamás tolmácsolta a kollégium hallgatóinak kéréseit is. Többek között szeretnének egy klubhelyiséget. Ez már azért is jó lenne, mert lehetőséget adna olyan beszélgetések, viták és esetleg előadások megtartására, amelyek viszonylag szűkebb kört érintenek. Gondoltak itt például komolyzene hallgatásra, vagy politikai vitafórumok megrendezésére. A klub létrehozásának sajnos még objektív nehézségek vannak, ugyanis a hallgatók által kiszemelt helyiséget egyelőre még a Gyógyszerész Kar foglalja el.

Jobban ki lehetne használni az éttermet is. Itt ugyanis aránylag kis beruházással megoldható lenne, hogy néhány fő-tőtest felszerelésével az esti és éjszakai órákban is használható legyen a terem. Ha ez megvalósulna, itt is tanulhatnának a hallgatók.

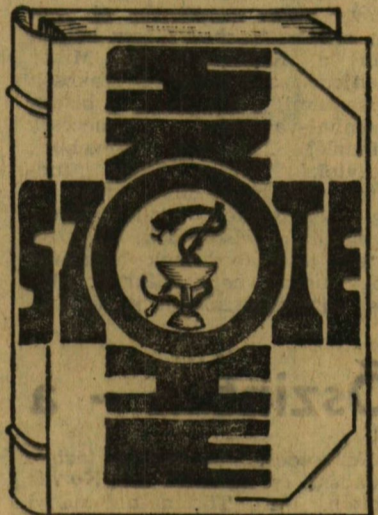
Megtudtuk azt is, hogy a kollégium előtt nem építenek utat, ugyanis ez a terület az egyetemhez tartozik. Itt egy bekerített parkot szeretnének létrehozni. A park építéséhez bizonyára társadalmi munkájukkal is hozzájárulnának a Jancsó Kollégium lakói.

szabó Lajos

„Több lendületet”

Mint arról tavaly már hírt adtunk, a Szegedi Orvostudományi Egyetemen sportkombinát létrehozásán fáradoznak. A tervben egy százszor ötven méteres futballpálya, kézilabda-, kosárlabda-, röplabda- tollaslabda-, kispályás labdarúgó, és három tenispálya szerepel. A pályákat a Jancsó Kollégiummal szemben levő vasúti töltés Tisza felőli oldalán fogják felépíteni.

Szabó Ilona testnevelő tanár, a SZOTE ifjúsági és tömegsport

vezetője nagy lelkesedéssel szervezi és irányítja a munkálato-

kat. — Nagy lendülettel kezdtük a munkát — mondta. Első feladatunk a pálya megtszítása volt. Nem ment könnyen, mert a talaj nagy részét derékig érog gyom borította. A gyomirtást lányok végezték el, miközben a fiúk a „Libalegő” melletti dombokon agyagot termeltek ki és szítottak. (A hallgatók társadalmi munkáját egyébként a fiúk részéről Varga László III. éves, és Komoly Sámuel II. éves orvostanhallgatók szervezik, a lányoknál Hack Erzsébet V. éves hallgató.) A kezdeti nagy lendület sajnos alábbhagyott, pedig most kellene igazán a segítség, mert szeretnénk még az ősszel befejezni és a tavasszal sorra kerülő Medikus Kupára mindenképpen használhatóvá tenni a salakpályákat.

Valóban most van a legnagyobb szükség a hallgatók segítségére, a társadalmi munkára. Ahogyan Szabó Ilona tanár, találóan fogalmazta: „több lendületet” kérünk a hallgatóktól, hiszen övék lesz a sportpálya.

T. T.

MSZBT-est az orvos-egyetemen

A Magyar-Szovjet Baráti Társaság orvosegyetemi tagcsoportjának rendezésében dr. Kulka Frigyes egyetemi tanár, klinikai rektorhelyettes tartott nagy érdeklődéssel kísért előadásokat moszkvai és odesszai látogatásáról. Az előadásokat filmvetítés követte.

Élhettem volna gyönyörűen Válaszok

Élvezetes előadást tartott október 16-án a klubban, Simon Péter, aki tavaly végezte el a Színházművészeti Főiskolát, s diplomaosztás után a Szegedi Nemzeti Színházzal kötött szerződést. Műsorát Ladányi Mihály verseiből állította össze.

Az előadó arra a kérdésünkre, hogy miért csak egy költő írásaiból válogatta össze előadói estjének anyagát a következőket válaszolta: — Azért választottam „csak” Ladányi Mihályt, mert szinte nincs még egy magyar költő, aki annyira lényeglátó volna, mint éppen ő. Minden versszaka egyéni íző. Stílusa senkivel sem téveszthető össze. Ladányi Mihály szintézisét adja a dolgoknak.

Az est során egyébként valóban bebizonyosodott, hogy milyen széleskörű látásmóddal ír Ladányi Mihály, hiszen probléma felvetése, aktualitása szinte minden korosztályhoz szól. A költő művei lendületes és értő tolmácsolóra találtak, Simon Péter személyében.

Sajnos az orvosklubban viszonylag kevés érdeklődőt vonzott az előadás. Bizonyára azért voltak olyan kevesen, mert

Mégegyszer a szakmai társadalmi munkáról

Az orvostanhallgatók szakmai társadalmi munkavállalásáról, az ezzel kapcsolatban felmerült objektív és szubjektív nehézségekről már beszámoltunk a Szegedi Egyetemen. Ez alkalommal már arról is hírt tudunk adni, hogy milyen előrelépés történt jobb megszervezése érdekében.

A SZOTE KISZ Bizottsága 1972 márciusában VB ülésén foglalkozott a szakmai társadalmi munka ügyével. A VB úgy határozott, hogy ennek a munkának szervezésével az 1972/73-as tanév kezdetétől külön munkacsoport foglalkozik. A munkacsoport megalakult, mintegy másfél hónapos tevékenysége alatt elsősorban a szakmai társadalmi munkák jobb megszervezését igyekezett elérni. Ennek a feladatnak a megoldásához igen lényeges segítséget kapott egyetemünk vezetőitől és a szakszervezettől.

Megbeszéléseket folytattunk a SZOTE klinikáinak vezetőivel, illetve főnököivel, s ezek során körvonalaztuk a hallgatók munkavállalásának rendjét, amely mindkét fél számára kötelező érvényű lesz. Ez a tervzet még csak a mi elképzeléseinket tartalmazza, a KISZ-bizottság és egyetemünk vezetői ezután fogják meg tárgyalni.

A munkacsoport minden klinikára összekötőt jelöl ki, aki a klinikai főnökökkel rendszeres kapcsolatot tart. A főnövér munkakapcsolat esetén jelzi az összekötőnek, hogy mikor és hány főre van szükség. (A munkacsoport vezetője név szerint jelöli ki a munkában résztvevő hallgatókat.)

Az egyetem hallgatói csak a munkacsoporton keresztül válhatnak munkát. (Célszerű, ha minden klinika egy évfolyamot patronál.)

A klinikán belül a főnövéreket nevezik meg a munkát, a munkafeltételeket ők kötelesek biztosítani.

A munkavállalók maguk közül csoportvezetőt jelölnek ki, ő felel az egész csoport munkájáért.

A munkavállaló köteles a rábízott feladatot maradéktalanul teljesíteni.

A munka elvégzését az osztályos, vagy ügyeletes nővér ellenőrzi és véleményezi az intézetvezető főnövér felé. A munka elvégzését a vélemények figyelembevételével a főnövér aláírásával igazolja. A munkavállalási papírokat összegyűjti és havonként a klinikai összekötőn keresztül eljuttatja a KISZ érdekvédelmi munkacsoportjának.

Egyéni kérésre a főnövér munka elvégzését igazoló papírt nem adhat ki. Társadalmi munkavállalásnál a főnövér csak az elvégzett munkaórák számát igazolja, a társadalmi munkáért járó pontokat az érvényben levő elvek alapján az érdekvédelmi munkacsoport állapítja meg.

A hallgatók munkavégzését ellenőrizni kell. Ellenőrzésre a klinikai főnövér és a KISZ érdekvédelmi munkacsoportjának vezetője, valamint az általa kijelölt személyek jogosultak. A főnövér a hallgatók magatartására és munkájára vonatkozóan panaszt emelhet és javasolhatja a felelősségre vonást. Az eljárást a KISZ szervezeti szabályzata szerint kell lefolytatni.

A klinikai társadalmi munkán túl szakmai társadalmi munka lehetőségek a városban is vannak. A Vöröskereszt szervezésében egészségügyi felvilágosító előadásokat tartunk, folytatjuk az öregek látogatása akciót stb. ...

Terveink tehát vannak, a lehetőségek is egyre javulnak, most már rajtunk, hallgatókon múlik, hogyan használjuk ki ezeket.

F. K.

A Magyar Anatómusok Társaságának II. országos tanácskozását október 9-én délelőtt nyitották meg a SZOTE Anatómiai, Szövet és Fejlődéstan Intézetében. A megnyitón dr. Törő Imre akadémikus, dr. Krompecher István akadémikus és dr. Ormos Jenő egyetemi tanár üdvözlő szavai után dr. Csillik Bertalan, az intézet igazgató professzora mondott emlékbeszédet, amelyben dr. Gellért Albertnek, az intézet volt vezetőjének érdemeit méltatta. Ezután megkoszorúzták Gellért professzor intézetben levő emléktábláját. A tanácskozás további részében az intézet munkatársai számoltak be kutatásaikról, majd az ezt követő közgyűlésen a Társaság átadta a Lenhossék-emlékérmét dr. Módos Lászlónak, a debreceni egyetem anatómiai intézet tanársegédének. A tanácskozás második napján a résztvevők az intézet laboratóriumát látogatták meg. (Ács S. Sándor felvétele)

ART KINO

Az első félév részletes műsora:

Oktober 18.: A halhatatlan (Robbe-Grillet)

Oktober 25.: A test ördöge (Claude Antant-Lara)

November 1.: Aranypolgár (Orson Welles)

November 15.: Rocco és fivérei (Luchino Visconti)

November 29.: Nincs béke az olajfák alatt (Giuseppe De Santis)

December 6.: Sámson (Andrezej Vajda).

A vetítések a Vörös Csillag Filmszínházban 22 órakor kezdődnek, jegyek az évfolyam kultúrosoknál kaphatók.

Panaszos levél az Apáthy kollégiumból: „Bezik a mennyezet, mit csináljak?” Javaslatom: Költözzön egy emelettel lejjebb!

A Jancsóból írnak: „Szobánkban csótányok serege lepi el az otthonról hozott kaját. Próbáltuk már Unifox-szal, Chemotox-szal kiirtani őket, de mindaddig hatástalanul. Mit tegyünk?” Válaszom: Próbálják meg menzai ebéddel!

„Barátom nagy ívben elkerült az ökölvívó mérkőzéseket, sőt ez az állatára ideges rángatózás vesz erőt rajta. Mit lehet ilyenkor tenni?” Válaszom: Szüntessék meg a KISZ-pontrendszert, vagy az ökölvívó meccsen a pontozást.

„Állítólag bevezetik a menzán az ún. északi étrendet. Mikor és mit jelent ez?” Válaszom: Már be is vezették és azt jelenti, hogy angolosan főznek (felig nyers minden) és skótosan adagolnak.

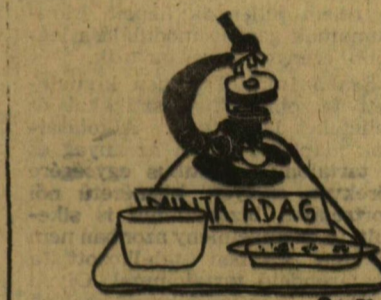
R. J.

MENZA 1970.

től. Már megboldogult a szerencsétlen... Megindult a találgatás: honnan kerülhetett az egér a vizeskancsóba? Egyesek diákcsínyre gyanakodtak. Mások tudni vélték, hogy az egér a szomszédos Teleki Kollégiumból jött át. Ott állítólag többen láttak népes egércsaládokat... Ismét mások a konyha személyzetét tették felelőssé az esetért. (Természetesen a gyengébb gyomrúak már előzőleg elhagyták a vita színterét.)

Honnan és főleg hogyan kerülhetett az egér a vizeskancsóba? És hogyan fordulhat elő az, hogy más, nem ételbe és italba való tárgyak kerülnek az asztalra, a

1972. (Rauzs József karikatúrája)

sértésnek az orra volt, amelyből elfelejtették kiszedni a rozsdásodó vaskarikát... Sokáig lehetne még felsorolni, hogy mi mindent találtak már az ételükben.

Többen elhatároztuk, hogy a tálakban talált nem odaillo tárgyakat megőrizzük, s majdan, mint végzős orvostanhallgatók egy takaros kis kiállítást rendezünk belőlük. Ha addig véletlenül rá nem jönnek a menzán, hogy e tervünk megvalósítható lenne, ha egy kicsit jobban ügyelnének a higiéniára, az evészökök és az ételtek tisztaságára, arra, hogy valóban az kerüljön a tányérba, ami bele való.

(b. s.)

Nyíri Béla:

Az egészről és a résről

Tollamból szócapat menekül...máz vakolás. Palackozott gondolatok mögé bújkol remélve és borostásan. Szavak leleskednek be szobámba. Ólálkodnak, tolakodnak, összemáznak, eláznak... mondatokká válnak. Körtútas mondatokká, fojtós mondatokká, hasas mondatokká, összeesküdt mondatokká. Lagzit ülnek a rehabilitált mondatokban és jókedvünkben falhoz vágják jelentésük poharát. Nem akarunk egyszerűnek és pogánynak maradni... rám izzadnak.

Ez a párolgó lány ágyamon is összetett és bőséges akar lenni. Nem értem őt se és azokat a lányokat se, akik még nem feküdték ezen az ágyon. Nem értem torkomon a hét fogást. Én értetlenül fázok a nőtény-szörnyek nehéz veretű csöndjében.

A vázából virágok felelesnek. Nem hiszek a bokréta-büszkeségnek, a makacs gyopár-magányt fíztelelem. A polcomon vicsorgó vázát is csak akkor értem, ha összetöröm. Csak a cserepekből érzem ki az egészet. Résekből a rendet, véletlenül a törvényszerűt, rendetlen cserepekből az anyag büszkeségét.

De nem a törpékért lelkesedem, csupán az emberszerűtlen óriásban nem hiszek. Kimunkált maskarában, csinált sémában, aprók csodáit halmazában, pimasz palotákban.

Igy járok én is: előbb felnégyelsz, csak akkor értesz.

Koch Valéria:

SZOMORÚFŰZ

Törött tagjait
benőtte a bánat
bánatán átfúj
a szél

CSOKONAI ATTILA:

Mese a két bors ökröcskéről

Grünóhr Gusztáv már tizennyolc éve volt a laposnyapusztai, XIII. (avagy: Ortopéd) Ferdinándról elnevezett egyetem Rovarszárnyizigésvizsgáló Intézetének tanársegédje. Munkatársai szerint még a megboldogult Szani Szaniszló doktor egyszeri áprilisi elsejéi tréfiájának köszönhetően, hogy a fentnevezett intézmény, amely egyedül tizenöt Nobel-díjasbogaras bogarászt adott a világnak, dolgozója lehetett. Tény, hogy inkább szorgalmának és kitarásának, semmint tehetségének tulajdonítható, hogy állásában ezidáig is maradt. S folytathatta kísérleteit, melyekről közvetlen felettesei szót se vesztegettek. Csak a takarítónak árulta el legújabb tudományos kísérletét is. (Ez a hivatalsegédnő egyebiránt még osztályellenségként került az intézetbe, de a háborús időkben megmentette a professzor macskáit, ezért később, a nehezebb időkben állást kapott nála.)

Grünóhr kísérleteit egyébként a takarítónő számára fenntartott poros kis kamrácskában végezte nagy titokban, partvisok és porrongyok társaságában. Két lombikba ökrönyálba kevert magyar borsot töltött, majd porított magyar szőlást is adagolt hozzá pár grammnyi, azt például, hogy „Kicsi a bors, de erős!” A kísérlet hat napig tartott. Ezidő alatt Grünóhr semmiféle másirányú munkát nem végzett. Munkatársai már megnyugodva sóhajtottak fel, hogy tizennyolc év után végre ő is vett ki magának szabadságot.

Amikor a két bors ökröcske kipattant a lombikból, Grünóhr leült, megtörölte veritékező homlokát, elővette az anyósa által sütött pogácsát, falatozni kezdett, sőt még a nyakkendőjén is lazított.

Amikor a docenssel közölte, hogy két darab egyenként 150 lőeres bors ökröcskét kísérletezett ki, az közölte vele, hogy személyes kívánsága, hogy beosztottja kipihenje magát és többet sétáljon a friss levegőn. Akkor a professzorhoz fordult, aki nevetőgörcsöt kapott, majd közölte, hogy ilyesmi az ő intézetében nem fordulhat elő. Ha mégis igaz, akkor ő nyugdíjba megy, de azonnal. Az Akadémia válaszában kikérte magának a pimasz, tudományt gúnyoló hangnemet, és a témát egyáltalán. Egyedül Leontina reagált méltóképp, ő ugyanis gyakorlati ember lévén, megejtette az állatokat. Így történt, hogy a szerencsétlen ember nem vesztette el végképp a talajt a lábá alól. Belátta, hogy másképpen kell felberekednie a pályán. Először is meghívhatja magát a professzor estélyére...

A korareggeli napfény laposan világítja meg az ezüstzöld nádast, a szélből kiemelkedő kopott viskót. Az arrább levő falu házi laposabban fekszenek, még nem kapnak fényt.

A napkorong ellaposodva mászik be a láthatár szélénél kicsit feljebb kezdődő sötétkéék felhőbe, amelyet narancsszínű sávok tarkítanak. A felhők egyre nőnek. Komor, hideg égbolt, a vöröses fény kiemeli idegségét. A magasban nagy szél süvít, a súlyos felhők sávjai egyenletes mozgással húzódnak el. A narancs szalagok citromsárgákká szakadnak időnként, rojtosodva.

A nap már csak félig látszik ki a felhőtömbök alól, megáll természetellenes világítást csurgatva az egyenletesen megdőlt nádasra.

A viskó mellett szürke szalagként húzódik a mezőre vezető út szikkadtan, porosan. A lassan erősödő szél finom porfüggvényeket emel rajta, majd elsímtja azokat. A házból nézve az út most éppen a felkelő naphoz vezet, a mostani visszasfényözön kiemeli, meynyújtja az út egyenletességét. Mellette a nádás ezüstje megdőlt, vörösrőre színeződik ott, ahol megkapja a furcsa napfényt. Felpiroslanak a levelek, zizegve követik a szelet, de már nem szongva, hanem zúgva.

A viskóban rekedten megcsörren a vén ébresztőóra.

Az öregasszony már régen nem aludt; még fel sem szokott kelni a nap, ő már nyitott szemmel, mozdulatlanul várja a világosságot. Az óra, amely összekapcsolja a külvilággal, jelzi az időt, az ágy rabságából való kiszabadulást. Az emberek ilyenkor indulnak munkába, ő ilyenkor szokott kelni.

Elvégzi az ébredés utáni teendőket, gyökérré aszott, öreg kezével reszketően végigtörölgeti a szegényes bútorokat, majd eszik néhány falatot, szárazon, ízétlenül; rendet rak.

Felveszi a sok üléstől dióbarnára fényezett sámliját, kiül a ház elé. Itt szokott üldögélni, naphosszat, innen láthatja a falut, ahonnan jönnek az emberek. Mennek a mezőre dolgozni. Köszönnek neki.

Ennek örül, kell a megtisztelés, a törődés. Mindenkivel vet rá egy pillantást; szereti, hogy tudnak róla.

Esténként hazatérő emberek közül valakit mindig megkér, húzza fel az óráját. Ő már öreg, cserepes, durva, bütykös kezével nem tud ilyen finom munkát végezni.

Az este egy huncutzemű, lobogó sörévnyű legényke seftett rajta, majd nevetéggel továbbhaladt a többiekkel.

Az öreg körülnéz, leül, lesímtja térdén a szoknyát, csomós erektől átszőtt kezének jólesik a nap melege. Mióta meghalt az ura, senkije sincs, ha olyan idő van, kiül ide: reggel hétkor csörög az órája, sötétedésig itt üldögél. Néha bemegy a kunyhóba, ahol a parányi ablak ad csak némi világosságot; eszik valamit, újra kidöcög, tovább üldögél.

Az emberek tisztelik benne az öregséget, néha ennivalót is visznek neki.

Nemcsak az a fontos, amit hoznak, a törődés, a tisztelet is kell. Ez meletti szikár, kihűlőben levő tagjait. Ha ezt elvesztené, az vézetes lenne. Teknősbéka-hoz hasonló, rancos, könnyes szemével felnéz a házfalra, hunyorog, elidőzik tekintete.

A rőt nap vörösetől feléledő meszelt fal cserepes, lemálló felülete sohanemiatott színekben játszik, a pókhálószervi repedések árnyéka kéken tőri meg a forró napfényt. Látszik a porossá korhadt gerendák vége, amelyre a meszelt fal visszfénye meleg világosságot vetít. A melegbarnára fényesedett, szürke nádtető pattogó közeiből nagy, sárgacsíkos darazsak rajzanak elő, majd eltűnnek.

Az öregasszony nézi a darazsakat. Szereti őket is. Nem bántották soha. Egy-kettő mindig rászáll, kiphenni magát. Az ő öreg testén nincs már mit harapni, nem bántják a darazsak, ő sem bántja őket.

Ma valahogy esendesebbek a sárgák. Visszafogett dongásuk idegesíti az öreget. Az is bántja, hogy hideg van, hogy a nap már csak imitt-amott pislékol, valahogy elkésett a felkeléssel. Mikor ő ki szokott ülni, a nap már amott az akácoktat csipkéli.

Pedig az óra most is csörögött, neki ahhoz kell kijönni. Furcsa, az emberek nincsenek sehol. Ilyenkor, kevéske reggelije után már javában mennek az emberek, köszöngetve tűnnek el a lehajló nádfélek között. Most nem jár senki. Ezt nem érti. Már elmentek volna...

Nyugat felé még szürke szintelenség uralkodik, a már alig látható nap villant egyet-egyet a falu házain, a tovasuhanó felhők nem engedik át a világosságot.

A darazsak elcsendesedtek. Az öregasszony ajakait hangtalanul morzsolgatva tűnődik, rossz sejtelme van, nem tudja, mi történik körülötte. Valami nincs jól. Számbaveszi teendőit, mit vétett el. Semmi... Nagyon furcsa valami.

Csak jönne valaki, aki megmondaná rosszérzése okát. Tisztelik, becsülik, enni hoznak neki. Ok okosabbak, biztos megmondanák, mi történik körülötte.

A sötétkéék felhők súlyos, komor acélszürkévé válnak, rohanásuk lelassul. A napot már régen nem lehet látni. Lógóhasú, lompos felhők ereskednek a nádasra, amely felegyenesedve vár a változásra.

Fokozódik az öreg furcsa érzése, topog, szemét nehezen forgatja. Jobban fázik. Megijed a jelenségtől, furcsa a reggeli sötétség. Meg akarván nyugtatni magát, sorba szedi elvégzettjeit.

Hétkor csörögött az órája...

Felkelt, feldöltözött...

Evet, már nem tudja, mit...

Kiült ide...

Nem is tudja, mennyi ideje lehet itt. Felöltött

RUSZKA
BARNA

A Z Ó R A

benne, megnézi az órát, bár nap közben ezt nemigen teszi. Nem volt rá szüksége, tudta, mi mikor következik. A dolgok rendje mindig megvolt.

De ez a mai más.

A szél erősödik, fekete, kifényesedett szoknyája szegélyét meg-meglebbenti. Szereti a szelet, de most ez is rosszat hoz.

Az égen egyre sűrűbbek a fekete színek. A közeli akácok feketén borzonganak, lombjuk egyirányban megdőlt, néha kikapják fejüket a szél karmaiból, kiegyenesednek, majd újra behódolnak. Előlénynek se híre, se hamva. Az emberek nincsenek sehol. Pedig ilyen még nem volt. Több, mint két órája üldögélhet itt. Öreg szívére figyel, az kezd saogni. Nem fáj, de ez az érzés, az nem jó. Darabosan megdörzsöli szíve tájékát, de nem változik semmi.

Szorongása nő, eszébe jut, be kellene menni.

Vihar lesz. Most már ő is látja. Mindig félt a vihartól. Azzal vigasztalódott, erre mindig vannak emberek, akik szeretik, segítik őt. De most az emberekkel is van valami...

A szél nyomása nő, sodorni kezd ágakat, leveleket.

Hunyorgó szemmel nézi az elszürkült világot, a szél viharossá erősödésére feláll, nehezen betámolyog a házba. A szél egy erőlködéssel felfordítja kintfelejtett ülőkéjét.

A vén, roskatag ajtó kikapja kezéből a szél, recsegve vágódik a falhoz, majd visszahúzódnak. Megúti az öregasszonyt, de az végre bent van a házban.

Odakint ordítássá alakul a vihar bögeje, megszű villanások erősödnek.

Meg akarja nézni, hány óra van. Odabotorkál a durva asztalhoz a sötétben kitapogítja az órát. Nézné, de nem lát semmit. Az ablak homályos négyeszege felé tapogatózik, felteszi az órát a párkányra. Erőlteti szemét, nem akarja elhinni, amennyit mutat.

A vihar kirobban, hosszú villanással, élesen láthatóvá válik. Nagyon jól láthatóvá...

Az öregasszony csak áll az iszonyatos csattanásban, hirtelen megvilágosodik benne, miért nem jöttek az emberek, miért nem ott kelt fel a nap, ahol kellett volna, miért volt furcsa minden.

A huncutzemű legényke...

Most van hat óra...

A csörögött négyre húzta fel...

Szóval csúfot ütke belőle. Belőle, akit tisztelni kellene. Az emberek nem tisztelik. Főlöleges számukra. Nyúg a nyakukon. Csak azért köszöntötték, mert ott volt. Gúnyt ütke belőle. Ezt tudni kellett volna. Mindegy, mostmár vége. Nem mer többet a szemük elé kerülni.

Ismét iszonyatos dörrenéssel kísért vakító fény lobban ebben a pillanatban, az öreg szemé elé kapja a kezét, odabotorkál a ágyhoz, de nem ér el odáig. Elesik, félkeze fennakad az ágy alacsony szélén.

Egy bronzérem története

Elmondta Császár Monika

Kit is keressék fel elsőként olimpiai érmeseink közül? Ki lenne az aki szívesen fogad, aki még nem mondott el mindent, tiszter is részletesen az újságíróknak?

Amikor töprengve nézegettem olimpiai érmeseink fényképeit, egy rendkívül csinos, mosolygós lányon akadt meg a szemem:

Császár Monikán, a bronzérmes női tornászcsapat egyik tagján.

Az első meglepetés akkor ért, amikor személyesen is megismertem. A fényképeken idősebbnek látszik, az életben azonban letagadhatatlanul 17 éves.

És valóban szerencsés volt.

— Csak az olimpia előtt kér-

Kellemes dolog a népszerűség, de csak bizonyos fokig.

— Monika nem készült erre. Tíz éves sportpályafutása alatt hangyaszigorommal dolgozott, és egyáltalán nem gondolt arra, hogy idáig eljut. Nem a babérokért, hanem a tesztmozgásért magáért csinálta az egészséget. — mondja az édesapa, aki részt vesz a beszélgetésben.

— Mikor is kezdődött?

Monika 4 éves volt, amikor hosszúránót bátyjával együtt szülei beírták a Kaposy házaspár magán tornaiskolájába. Ez 1958-ban történt. A következő állomás a Vasas sportiskolája volt: — Tuajdonképpen ott

ménységek Tornája erőfelmérő szerepelnek legjobb bizonyítéka ez a harmadik hely. Az 1971-es csehszlovák—magyar viadalon volt először válogatott.

1971. őszén látbörés szakította meg ezt a kiváló sorozatot. Készséggé vált az olimpiai kiküldetése is. De nincs semmi baj, a sérülés szépen gyógyul, és 1972 elején Monika ismét a női tornász válogatott keret tagja. Januártól már jól szerepelt. Bukarestben összetétiben negyedik, válogatott a szovjetek és a hollandok ellen. Itthon a mesterfokú bajnokságon összetétiben a harmadik, gerendán és talajon a második lett.

A nagy verseny

Egy héttel a versenyek előtt már ott vannak Münchenben. Napi két edzés és a remény, hátha sikerül az első hat közé kerülni. Az első szám a gerenda, mindenkinek jól sikerül. Monika 9,4 kap a gyakorlatára. Az ugrás valamivel gyengébben megy a csapatnak, de talajon, majd különösen a korlátán mindenki önmagát múlja felül. A kötelező után, holtversenyben a csehszlovákokkal, a harmadik helyen áll a magyar csapat.

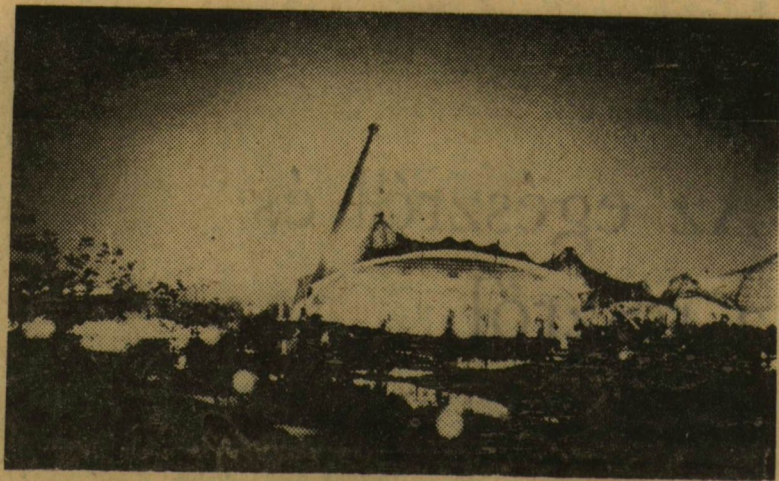
— Mondogattuk magunkban ez is teljesítmény, nagyon is szép, hogy az előirt után így állunk.

A szabadon választott gyakorlatok bemutatása során a magyar lányoknak minden sikerült, mert „senki nem rontott semmit”.

Monika az összetétiben tizennegyedik, a gerendán ötödikként kerül be a szerenkenti döntőbe. Negyedik lett, de csupán 5 század (ez tornában minimális) választotta el a bronzéremétől.

Hazai versenyeken mindig gyengébben szerepelt, de a külföldi versenyeken (egy kivétellel) mindig ért el helyezést.

Nem lehet azt mondani rá, hogy a versenyeken „önmagát múlja felül”. De ami ennél sokkal fontosabb, kiegyensúlyozott sportoló, versenyeken mindig hozza az edzésen elért formát, nyugodt, magabiztos versenyző. Legjobb szere a gerenda, a legbizonytalanabb tornaszak, itt lehet a legkönnyebben leesni, legtöbbször rontani. Verseny közben sohasem figyel a pontozást, saját pontszámait is csak verseny után tudja meg. Régebben még előfor-

A vízilabda mérkőzések színhelye (Mutyi György negyedéves fogorvostanhallgató müncheni felvétele)

dult, hogy más gyakorlatát figyelte. Úgy érezte, ő jobb volt, mégis az ellenfél kapott több pontot. — Ez idegesített, dühös lettem, azóta nem nézem a pontszámokat, csak a verseny végén.

Végtelenül szerény: — Megnyertük a versenyt, mert talán jobbak voltunk.

A Veres Pálné gimnázium negyedikos tanulója. Mindig kiűnő volt, tavaly 4,9, de még ezt az egyébként kiváló eredményt is kevésnek tartja. Idén érettségizik, felvételizik; programozó matematikus szeretne lenni. Közben meghívták Japánba, mint az egyik legjobb magyar tornásznőt, egy nemzetközi versenyre. Örül az egyéniben, gerendán elért negyedik helyezésének, mégis a fontos a csapat; az együtt, közösen nyert bronzérem.

Sokszor volt külföldön, szinte fél Európát bejárta, mégsem látott sokat. Pihenés, verseny és majdnem rögtön hazautazás. Mint jellemzőt meséli el, hogy Rigában is járt, de még a tengert sem látta, nem volt ideje megnézni. Legnagyobb gondja az örökké rohanó idővel van, az edzések és a versenyek lélegzvtelny szünetet sem engednek.

— Nagyon nagy a követelmény, amit nem bírtam volna teljesíteni, anélkül, ha otthon nem segítenek, nem bíztatnak folyton. Öten vannak testvérek, és ahogy személyesen is tapasztaltam a családi otthon légköre, hangulata, egyszerűsége és nyugodtsága nagyban segíti Monikát.

És még két rá jellemző apróság. Münchenből egy lemezjárt-

szót hozott ajándékba édesapjának és a családnak, ahelyett, hogy saját magának vásárolt volna. És a másik: „Ha írsz még valakiről, Medveczki Krisztiról írj, ő 14 éves, ő a jövő legnagyobb tehetsége.”

Mindenkinek így kellene csinálnia

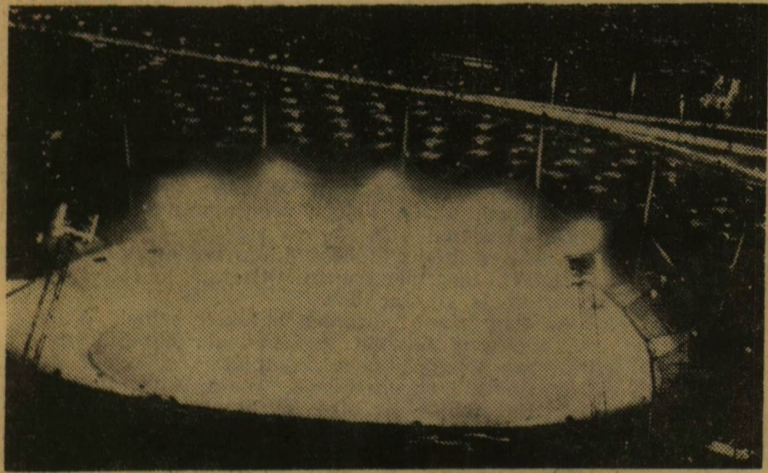
Sokakat megszedíti a népszerűség, megszedítenek az eredmények. Úgy érzem, Császár Monikát ettől nem kell féltetni. Ő ugyanolyan maradt, mint ismeretlenül — 17 éves korának minden kedvességével és jellemzőjével — és nem a japáni utazásról kezd reggeltől estig, hanem arról, mi lesz a suliban, sikerülni fog-e az egyetemi felvételi. Ragyogó eredményével pillanatok alatt egy ország érdeklődésének középpontjába került, ott is fog maradni néhány évig. Azután a munkájának, a családjának fog élni, programozó lesz és családjának. És lassan elfelejtik, hiszen nem fog szerepelni az újságok lapjain.

Ő sohasem felejtí el a tornát, a sportolást, hiszen életének nagy élményeit ennek köszönheti. Biztos el fog járni a versenyekre, kizárólag nézőként.

Es évek múlva, talán egy újabb olimpia kapcsán egy élelem újságíró újból felfedezi, megtalálja és megkérdezi: „Hogy is volt Monika?”

Valahogy mindenkinek így kellene csinálnia.

DEÁK GÁBOR

Az olimpiai stadion

dezték meg néhányszor, és most az eredmény után. Nem olyan nagyon sokszor — mondta nevére Monika.

— Mit jelent a népszerűség egy 17 éves gimnazistának, az a hírtelen jött országos népszerűség, ami az olimpiának, a tévének és persze legfőképpen az eredménynek köszönhető?

— Kicsit meglepő volt, amikor elmentünk vásárolni és felismertek, olyanok is, akik eddig nem is láttak. Először furcsa volt az osztályba visszamenni, de ez megszűnik, és semmi különös.

kezdtén el, akkor még azt sem tudtam mi az, hogy terpszülés.

— Mi vonzott a torna felé?

— Amikor elkezdtem, akkor tulajdonképpen még semmi, legfeljebb a szüleim tanácsa. Aztán ahogy folytattam és idáig csináltam, ez azt jelenti, hogy megszerettem.

És az első siker — 1968-ban az úttörő olimpián összetétiben és három szeren (gerenda, talaj, korlát) első hely.

Az első nemzetközi siker, az olimpiáig a legjelentősebb: 1970-ben az ORT-én gerendán harmadik hely. Az Olimpiai Re-

Gólyakupa

A még hátralevő JTK—BTK félforduló eredményeitől függetlenül már bizonyos, hogy a jogi kar elsőévesei megismételve a tavalyi elsőévesek teljesítményét, három sportágban szerzett elsőhelyükkel (labdarúgás, férfi kézilabda, női kosárlabda) a mérkőzéseken végig kiemelkedő teljesítményt nyújtott a kosárlabdás Révész Erzsébet és a kézilabdás Pusztai Ilona, míg a fiúknál a Bene István és Petri Gábor labdarúgó, valamint Tóth Gyula és Kemezs László kézilabdások érdemeinek feltétlen dícséretet lelkies, eredményes játékuért.

Az orvostanhallgatók ismét veszélyes ellenfelek voltak az első helyért folyó küzdelemben, a TTK-sok győzelmei több jó helyezést jelentettek (talán nem sokára újra JTK—TTK párharc jellemzi majd a Gólyabajnokságot mint a hatvanas években?) a bölcsészek ezúttal is gyengélkedtek. Ami az utóbbiakat illeti: elismerjük, hogy a fiú-lány arány valóban kedvezőtlen, de arra igazán nem könnyű mentesítést találni, hogy a legtöbb „mérkőzésnélkül” jelzésű vereség épp az ő nevükhöz fűződik.

A győztesekről még annyit, hogy szurkolótáboruk sokat segített, s az előfelvételisek a tizenegy hónapos katonai szolgálat alatt a sportban is jobban megismerhették egymást. Így, nem most kellett megtenniük az első lépéseket a csapat-tárválás útján.

Az eddigi mérkőzések lebonyolítása nem volt rossz (annak ellenére, hogy az időjárás nem mindig kedvezett) és ezért nagyon sokat tett Vörös Tamás sportfelelős, aki személyesen is sokat vállalt. A Gólyabajnokság életképes, érdemes csinálni. A jövőt illetően a már említett problémákon túl, felvetődik a kérdés: megoldható lenne-e esetleg egyéb sportágak felvétele, illetve újrafejeltele, vagy egyéni számok beiktatása.

V. F.

Változások a SZEOL labdarúgó-szakosztályában

A SZEOL labdarúgói másfél év sikeres munkája után mint az NB I B osztály bajnokai kerültek vissza az élvonaiba. Közben már a bajnokság megnyerése előtt, és után is a szakosztályban olyan, nem megengedhető légkör, hangulat alakult ki, mely magába hordozta a további eredményes munka végzésének lehetetlenségét.

Többek között olyan súlyos szakmai és személyi problémák, vízálykodások merültek fel Szűcs György mesteredző és Dobozi István szakosztályvezető között, ami károsan hatott az egész szakosztályra, a csapat teljesítményére.

Az egyesület elnöksége a napokban rendkívül ülésen tárgyalta meg a labdarúgó-szakosztály problémáit, és ott, a szakosztály vezetőségének egyetértésével több, személyi változásról hozott határozatot. A szakosztályban folyó munkáról, a változásokról dr. Nagy Lajos egyetemi tanártól, a SZEOL SC elnökétől kértünk tájékoztatást.

— Kezdjük talán a legelején — mondta dr. Nagy Lajos egyetemi tanár. — Anélkül, hogy bárkit is megbántanék megállapíthatjuk, az átgazolások nem elég átgondoltan, megfontoltan történtek. Tény, hogy a rajtra nem erősödött meg a csapat. Ennek több összetevője van. A középhátvéd Heidrich balszerencsénkre nem lehetett ott a kezdő csapatban, megsérült. Imri sérülten jött Csabáról. A napokban kezdte el az edzéseket. Két heti komoly munka után dől el, mi lesz további sorsa, meg kell-e újból operálni, vagy sem. Antal Péter csatlósokkal küzd, eddig még neki sem sikerült bizonyítania.

— Mindezek mellett a szakosztályban nem megengedhető, feszült légkör alakult ki, az elnökségnek sürgősen közbe kellett avatkoznia. Szűcs György mesteredző és Dobozi István

szakosztályvezető között olyan súlyos szakmai ellentétek, vízálykodások merültek fel, amelyek rendkívül mértékben gátolták az első csapatnál, de az egész szakosztálynál folyó munkát. Dobozi István, mint szakosztályvezető — nagyon helytelenül, többszöri figyelmeztetés ellenére — a szokásosnál, a megengedettnél jóval több szakmai kérdésbe szólt bele. Például az edzések irányításába is! Ilyen semmiképpen sem engedhető meg. Az is elítélendő, hogy az előző bajnoki év munkáját, eredményeit — teljesen subjektívve — negatívan értékelté.

— A további torzalkodások elkerüléséért, a zavartalanabb

jobb munka érdekében Dobozi Istvánt az elnökség határozata értelmében azonnali hatállyal leváltottuk tisztségéből. Jelenleg mint agitációs és szervezési előadó működik a sportkörnél. A szakosztály teljhatalmú elnöke Kovács Imre, a megyei tanács elnökhelyettese — szintén régi sportember — lett. Úgy érzem, a szakosztályvezetést sikerült megnyugtatóan rendeznünk. A tagok hozzáértő munkájától sokat várunk.

— Mi a helyzet Szűcs György edzővel kapcsolatban?

— Az előzőekben elmondottak kapcsán a dolgok annyira kiéleződtek, hogy Szűcs György a közvetlen rajt előtti szakosztályi értekezletre nem jött el, nem számolt be a felkészülés munkájáról. Ezt a tettét a vezetőség messzesemenően elítélte. Ettől függetlenül az elnökség, a 25

éves edzői múltját, szakmai hozzáértését nagyra értékeli. Hiszen már korábban dolgozott nálunk, és akkor hatodik lett a csapat. Most mégis meg kell jelezni, hogy pedagógiai, pszichológiai munkája, a nem megfelelő hangnem használata sok visszasságot, rossz hangulatot szült a játékosok körében. Ezt érezte, tudta ő is, hogy változtassunk ezen a tarthatatlan állapotban, az elnökség úgy határozott, Szűcs György mesteredzőt saját kérésére alapján felmentti a vezetőedzői, tisztsége alól. Természetesen továbbra is az egyesületnél marad, ezentúl ifjúsági szakfelügyelőként dolgozik, és ő látja el budapesti képviselőit.

— Töle a hat évi görögországi edzősködés után hazatért Bundzsák Dezső szakedző, a Vasas egykori 25-szörös válogatott játékos vette át a szakmai irányítást. Bundzsák Dezső maga is fiatalember; hisszük, hogy megtalálja a játékosok felé vezető helyes utat és viszont — fejezte be nyilatkozatát dr. Nagy Lajos egyetemi tanár, a SZEOL SC elnöke.

GYÜRKI ERNŐ

SZEGEDI Egyetem

A József Attila Tudományegyetem, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Tanárképző Főiskola lapja. Megjelenik havonta kétszer. Megbízott felfelős szerkesztő: Szabó Magdolna. Szerkesztőség: Szeged, Dugonics tér 12. Telefon: 15-198. Kladsért felel: Kovács László, a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat igazgatója, Kiadóhivatal: Szeged, Magyar Tanácskörtársaság útja 19. Telefon: 13-535. A lapot az intézmények párbizottságai terjesztik. Ára: 1 forint. Előfizetés egy évre: 17 forint. Szegedi Nyomda